

“PARKI PRIHODNOSTI V PAMETNIH MESTIH”

GEOGRAFIJA

raziskovalna naloga

avtorice:

Lara Grobelšek; 8. razred

Juta Pucelj; 8. razred

Nikolina Vidmar; 9. razred

mentorica

mag. Pecin Završan Tatjana

Ljubljana, februar 2023

OSNOVNA ŠOLA POLJE

ZAHVALA

Letošnja raziskovalna je za vse nas druga. Ob nastanku le-te smo se veliko novega naučile in ugotovile zakaj so parki tako pomembni. Skozi celotno delo nas je vodila naša mentorica Tatjana Pecin Završan. Njej se za skrbno spremljanje nastajanja naloge, za vse napotke, preglede nalog in spodbudo, iskreno zahvaljujemo.

Zahvaljujemo se tudi vsem tistim, ki so odgovorili na naš vprašalnik in nam s tem pomagali pri raziskovanju in tudi pri izdelavi makete.

Ključne besede: pametna mesta, mestni parki, parki prihodnosti

Kazalo

ZAHVALA.....	str. 2
POVZETEK.....	str. 4
1. UVOD.....	str. 5
2. TEORETIČNI DEL RAZISKOVANJA.....	str. 6
2.1. Pametna mesta	str. 6
2.1.1. Kaj so pametna mesta?	str. 6
2.1.2. Primeri iz Slovenije	str. 8
2.1.3. Primer pametnega mesta Dunaj	str.15
2. 2. Mestni parki	str. 17
2. 2. 1. Parki 21. stoletja	str. 17
2. 2. 2. Vrste parkov.....	str. 19
2. 2. 3. Primeri mestnih parkov po Sloveniji.....	str. 22
2. 2. 4. Primeri parkov po svetu.....	str. 26
3. EMPIRIČNI DEL RAZISKOVANJA.....	str. 31
3.1. Opredelitev problema.....	str. 31
3.2. Cilj raziskovanja.....	str. 31
3.3. Hipoteze.....	str. 31
3.4. Metoda dela.....	str. 32
3.5. Ugotovitve.....	str. 33
3.6. Razprava.....	str. 48
4. ZAKLJUČEK.....	str. 49
5. VIRI.....	str. 50
6. PRILOGE.....	str.54

POVZETEK

Naša raziskovalna naloga nosi naslov »Parki prihodnosti v pametnih mestih«, saj smo v njej povezale teorijo o parkih in pametnih mestih. Želele smo ugotoviti, česa si naši vrstniki, kot tudi starejši, želijo imeti v parkih. Na podlagi njihovih odgovorov, smo izdelale maketo in v njo vključile najbolj priljubljene stvari, ki so jih anketiranci želeli. V anketnem vprašalniku smo prav tako želele ugotoviti kakšno je znanje anketirancev o mestnih parkih in pametnih mestih. Veseli nas, da smo si izbrale to temo, saj smo na tem področju spoznale veliko novih stvari ter o tem podučile tudi naše bližnje in tiste, ki so izpolnjevali naš vprašalnik.

Ključne besede: pametna mesta, pametni parki, parki prihodnosti

1. UVOD

Vse od prazgodovine do danes poskuša človeštvo izboljšati; dostop do elektrike, hitrejšo internetno povezavo, boljše zbiranje podatkov itd.

In rekli bi lahko, da nam uspeva, vendar za ta naš uspeh umira nešteto zelenih površin. Kadar izboljšamo/zgradimo neko novo tehnološko zadevo, nekaj zelene narave ubijemo. Le zato se nam vedno bolj pogosto porodi vprašanje, kako te zelene površine (v našem primeru parke) umestiti v pametno mesto.

S tem sicer dolgotrajnim procesom spreminjanja parkov in mest, bi ponovno vzpostaviti ravnovesje med naravo in želji po boljšem/večjem razvijanju pametnih mest.

2. TEORETIČNI DEL RAZISKOVANJA

2.1 Pametna mesta

2.1.1 Kaj so pametna mesta?

Definirati, kaj je pametno mesto, je zahtevna naloga. Vsako mesto, ki se odloči za pametnejši pristop k svojemu razvoju, se vpraša, kaj sploh je pametno mesto in kaj želi s tem doseči. Ker še vedno ni dobro sprejete definicije, kaj naj bi to bilo, mesta težje začnejo razmišljati v tej smeri. Razlogi, zakaj ni dobre definicije, so različni. Verjetno se je na začetku pametno mesto definiralo samo kot mesto, ki vpeljuje napredne tehnološke rešitve za svoje probleme.

Kasneje je z razvojem mest postalo jasno, da sam vložek v nove tehnologije ni dovolj, da postane mesto pametno. Pametno mesto razume, kakšni so njegovi problemi, in s skupnim vložkom pride do rešitve.

http://eprints.fri.uni-lj.si/2435/1/Perko_M-1.pdf (30. 10. 2022)

Pametno mesto (smart city) je relativno nov in zelo širok pojem z mnogimi definicijami. Najbolj preprosta definicija pametnega mesta je, da je to mesto, ki zaradi razvite infrastrukture, naprednih storitev in spodbudnega okolja prebivalcem omogoča zelo visoko kakovost življenja, mestnim oblastem pa enostavnejše in preglednejše upravljanje z mestnimi viri (finančna sredstva, naravni viri, infrastruktura itd.).

Pot za doseganje cilja pametnega mesta je dolga z mnogimi izzivi in za vsako mesto specifična, saj so mesta različno velika, razvita in privlačna, zahteva pa sodelovanje ključnih deležnikov – mestnih oblasti, javnih in zasebnih partnerjev ter interesnih skupin.

Pametno mesto še ne postane pametno, če ga pokrijemo z brezplačnim brezžičnim omrežjem wifi ali s senzorji za merjenje kvalitete zraka, ampak koncept pametnega mesta zajema široka področja pametnega upravljanja, ekonomije, mobilnosti, okolja, izobraževanja, varnosti in zdravja.

<https://www.mojaobcina.si/trzic/novice/kaj-je-pametno-mesto.html> (30. 10. 2022)

Slika 1: kaj vse mora imeti pametno mesto.

Drugačna definicija, kaj je pametno mesto, izhaja iz raziskave, ki se je poglobila v oceno, kako uporaba sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije vpliva na trajnost mesta oziroma kako naj mesto deluje za čim nižji vpliv na okolje, pametno načrtovane cilje in izboljšanje življenja v njem. Pametno mesto je mesto, ki rešuje svoje probleme s strateško uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije, mrež in storitev, da nudi svojim meščanom storitve ali pa da upravlja svojo infrastrukturo. Ta definicija se popolnoma razlikuje od prejšnje, saj v ospredje postavlja tehnološki napredek mesta. Mesta se morajo omrežiti in vpeljati nove tehnologije, da bodo lahko z nadzorom sprejemala pravilne odločitve za prihodnost mesta.

http://eprints.fri.uni-lj.si/2435/1/Perko_M-1.pdf, (30. 10. 2022)

Slika 2: tehnologija v pametnih mestih.

2.1.2 Primeri iz Slovenije

Ali imamo v Sloveniji pametna mesta, ki ustrezajo vsaj eni izmed zgoraj navedenih definicij? Seveda. Primeri pametnih mest v Sloveniji so:

Začnimo v **Novem mestu**, ki že več let razvija tehnologije pametnih mest. V okviru projekta bosta Telekom Slovenije in SAP Slovenija v občini Novo mesto zasnovala naslednje napredne rešitve: spremljanje zasedenosti javnih parkirnih prostorov, merjenje kakovosti zraka (okoljska senzorika), zajem in merjenje porabe vode in energentov, razvoj pametne ulične razsvetljave in merjenje zadovoljstva občanov. Internet stvari namreč omogoča povezovanje velike količine naprav z vgrajenimi tipali, ki bolj ali manj samostojno komunicirajo tako med seboj, kot z najrazličnejšimi aplikacijami.

<https://www.eticen.it/2020/11/20/pametna-mesta-v-sloveniji/> (30. 10. 2022)

Slika 3: Projekti v katerih sodeluje Novo mesto

Poleti 2020 se je pametnim mestom kot eno manjših mest pridružila **Selnica ob Dravi**. Občina Selnica ob Dravi sodeluje v projektu Pametna mesta in skupnosti, ki ga preko Centra za pametna mesta in skupnosti vodi Univerza v Mariboru. »Želimo vzpostaviti in demonstrirati nove rešitve na različnih področjih, da občanom omogočimo kvalitetno življenje in delo. Hkrati z novimi rešitvami poskušamo zniževati različne vzdrževalne in druge stroške na področju komunale,« pravi županja občine Vlasta Krmelj.

<https://vecer.com/maribor/aktualno/selnica-ob-dravi-z-novo-tehnologijo-za-prihranke-v-obcini-10179993> (30. 10. 2022)

Slika 4: Novi koši, ki jih imajo v pametnem mestu Selnica ob Dravi.

Idrija je v zgodovini vedno bila center za uporabo in preizkušanje novih tehnologij. Ker smo imeli tu drugi največji rudnik živega srebra na svetu, so bile tehnologije vedno napredne. Zato smo veseli, da bomo svečano podpisali pogodbo in potrdili našo željo po sodelovanju v tem projektu. »Verjamem in želim si, da se s tem projektom poveča kakovost distribucije električne energije na tem področju in določi primarne uporabnike v kritičnih situacijah. Kot občina vidimo v tem večjo učinkovitost pri rabi energije in manjšo obremenitev okolja,« je za Delo dejal župan pred podpisom pogodbe s Hitachijem leta 2019, s katero so napovedali razvoj pametnega mesta in za katerega so avgusta 2020 na področju razvoja pametnega električnega omrežja dobili nagrado združenja ISGAN.

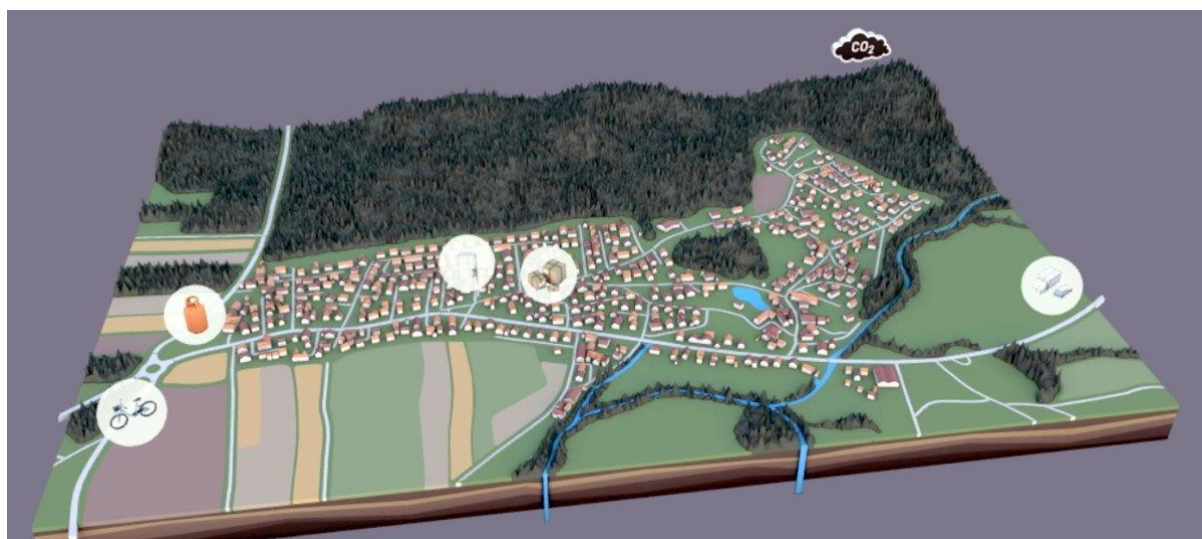
Idrija se z rešitvami prijavlja tudi na evropske razpise, ki spodbujajo digitalizacijo prostora. Ključnega pomena za vsako majhno mesto je, da so njeni prebivalci in mestni voditelji pozitivno naravnani ter so pripravljeni slediti spremembam in napredovanju v smeri digitalizacije vseh relevantnih procesov. Uspešno upravljanje sprememb in komuniciranje sta odločilnega pomena, da se ljudem na različnih ravneh in pozicijah ter različnim skupinam zainteresiranim stranem pokaže, da so digitalne spremembe dejansko potrebne.

Slika 5: tovarna v Idriji

Tudi v **Kranju** že dolgo potekajo priprave na razvoj pametnega mesta, ki ga razvijajo na področju naselja Mlaka. Na spletišču občine Kranj lahko preberemo, da je Mestna občina Kranj sprožila pobudo za konzorcijski projekt, ki s praktičnimi rešitvami doprinaša k pospešeni

digitalizaciji mesta in okolice, je vodenje prevzelo podjetje RIKO, projektu pa so priključila tudi lokalna podjetja, in sicer 3fs, Iskraemeco, Komunala Kranj, Domplan, Elektro Gorenjska in Vigred, elektroinštalacije. K sodelovanju so pristopila prostovoljno in tako vsa potrebna sredstva za pilotni projekt zagotovila kot del svojega razvojnega vložka. Iz kabineta kranjskega župana so pojasnili, da je "projekt pametna soseska Mlaka nastal v interesu in s sodelovanjem tehnoloških podjetij, ki so želela na primeru naselja Mlaka pokazati, kako je mogoče z uporabo nekaterih sodobnih tehnoloških možnosti s področja t. i. pametnih skupnosti izboljšati kakovost življenja prebivalcev in upravljanje z infrastrukturo, nadalje racionalizirati sisteme ter spremljati okolijske parametre. Časnik Dnevnik ponuja še nekaj podrobnosti projekta. "Razsvetljava se bo prižigala in prilagajala moč osvetlitve glede na zunanje pogoje in potrebe – le ko bodo na javnih površinah ljudje ali promet – zato bo manj moteča za prebivalce. Če bodo senzorji zaznali občutne spremembe trenda, da bo na primer več dni zapored na nekem prostoru, čeprav ob enakih okoliščinah, manj ljudi kot sicer, bodo pristojni lahko takoj preverili vzrok spremembe, ali gre za kakšno nezaželeno dogajanje, povečano kriminaliteto v bližini in podobno.

Slika 6: projekt pametna soseska Mlaka v Kranju.

Tudi mesto **Krško** stopa na pot pametnih mest. V strategiji občine za desetletje, ki prihaja, lahko preberemo več širitev na področje pametnih mest, od komunale, javne razsvetljave,

pametnih parkirišč in ostalih storitev digitalnih tehnologij. Župan kot predlagatelj v zaključku strategije poudarja: "Ključni cilj uveljavitve pametnega mesta je krepitev varnega počutja v mestu in skupnostih z izboljšanjem usklajenega preventivnega in operativnega delovanja na področju javne in zasebne varnosti." V Sloveniji se med t. i. paneliste, ki so zaenkrat izkazali skupen interes za sodelovanje in izmenjevanje izkušenj pri vpeljevanju centralnega nadzornega sistema in daljinskega upravljanja na različnih področjih in uvedbo pametnih uporabnih rešitev, poleg krške občine trenutno uvrščajo še občine Ravne na Koroškem, Zreče, Ajdovščina, Idrija in Novo mesto.

Slika 7 in 8: Solarna klopi in znak, ki prikazuje število kolesarjev na Krškem

Maribor je bil prvo slovensko mesto, ki je začelo razvijati projekte pametnih mest. V Mariboru, ki je kot prvo slovensko mesto stopil na pot uvajanja pametnih rešitev, zamisli testirali na pilotnem projektu Smetanova ulica (kjer so tehnične fakultete UM). Kaj vse vključuje projekt? Na njej je po projektu nameščena pametna razsvetljava, zagotovljeno pametno dinamično parkiranje, zbiranje komunalnih odpadkov v pametnih zabojnikih, vgrajeni so pametni merilniki porabe vode in električne energije, predstavljen je sistem samopreskrbe in učinkovite rabe energije, polnilnice za e-vozila, pametne klopi in informativne table. Občina pojasnjuje, da je pobuda Pametno mesto Maribor (Smart City Maribor Initiative) ustanovljena z namenom aktiviranja trajnostnega razvoja urbanega okolja in spodbujanja inovativnosti v mestu Maribor ter pilotnih projektov, ki bodo omogočili aktivnosti pametnega mesta na področju vpeljave pametnih storitev, tehnologij in izdelkov. »S pobudo skuša občina izvajati napredne projekte, ki bodo izboljšali kakovost življenja na območju mesta Maribor in širše

regije ter spodbujali tehnološke, družbene in organizacijske inovacije,” pišejo na mariborski občini, znotraj katere teče več projektov pametnega mesta.

Slika 9: Maribor je pametno mesto

Slika 10: solarna klop za polnjenje telefona v Mariboru.

Podobno kot v drugih mestih je tudi **Tržič** začel z vzpostavljanjem sistemov pametnih mest in sicer na področju energetike in zasedenosti parkirišč. Tudi tukaj gre za financiranje iz evropskih skladov, projekti pa v začetni fazi še ne delujejo tako, kot bi morali.

<https://www.eticen.it/2020/11/20/pametna-mesta-v-sloveniji/> (30. 10. 2022)

Slika 11: Tržič

Tudi v **Ljubljani** so na tej poti uspešni z mnogimi pametnimi rešitvami na vseh področjih delovanja. Dobre prakse spoznavajo tudi v drugih mestih in jih prilagajajo potrebam in zmožnostim njihovega mesta. Novosti razvijajo, testirajo in uvajajo v sodelovanju s strokovnjaki v javnih institucijah in zasebnem sektorju, z nevladnimi organizacijami in mnogimi drugimi deležniškimi skupinami ter seveda z meščankami in meščani. Področji delitvenega in krožnega gospodarstva krepijo z novimi poslovnimi modeli, elektro mobilnost dobiva izjemen zagon, digitalizacija postaja nuja. S pomočjo sodobne informacijske komunikacijske tehnologije omogočajo uporabnicam in uporabnikom lažjo in hitrejšo pot do številnih mestnih storitev, kar bojo z aktivnim prilagajanjem na izjemno hitre spremembe počeli tudi v prihodnje.

<https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/ljubljana-pametno-mesto/> (30. 10. 2022)

Slika 14: različni načini prevoza v Ljubljani

2.1.3 Primer pametnega mesta Dunaj

Za najpametnejše mesto na svetu velja Dunaj. Tam se uspešno soočajo s sodobnimi izzivi kot so rast prebivalstva, onesnaževanje, digitalizacija in promet. To lahko tudi predstavimo.

Slika 15: Dunaj

Primer: digitalizacija

Na Dunaju so ustvarili aplikacijo Sag's Wien (povej Dunaju), preko katere lahko vsak meščan izrazi svoje pritožbe ali prošnje. Slednje grejo v upravo. Ko predstojniki pripravljeno pritožbo odpravijo, aplikacija o tem obvesti uporabnika. Poleg aplikacije Sag's Wien (povej Dunaju), so ustvarili tudi aplikacijo mein.wien (Moj Dunaj). Pri tej aplikaciji si lahko meščani, na primer, prihranijo pot na urade in čakanje v vrstah za dovolilnico za parkiranje ali postavitve gostinskega vrta...

<https://www.delo.si/magazin/potovanja/najpametnejse-mesto-na-svetu/> (10. 11. 2022)

Slika 16: aplikacija "Mein.wien (moj Dunaj).

Slika 17: aplikacija Sag's Wien (povej Dunaju)

Primer: onesnaževanje

K čistejšemu zraku na Dunaju pa je pripomogla tudi pandemija korona virusa, ki je korenito posegla v vsakdanjo mobilnost ter vsaj za nekaj časa nekoliko zmanjšala gostoto prometa. V tem času so poskrbeli za dodatno kolesarsko infrastrukturo ter za izboljšanje javnega prometa. Poleg javnega prevoza in meščanov, ki se v službo vozijo s kolesi, za kakovost zraka skrbijo tudi drevesa, ki jih je vse več. Letos so na dunajski občini ocenili, da na leto posadijo več kot 4500 dreves. Najbolj posebna drevesa na Dunaju pa so solarna drevesa, ki čistijo zrak. Leta 2017, so ocenili, da so od leta 2015 vrednost onesnaženega zraka zmanjšali za 3 %.

<https://maribor24.si/zelena-energija/kakovost-dunajskega-zraka-dosegla-nov-rekord9> (10. 11. 2022)

<https://oe.finance.si/8852892/Kako-so-na-Dunaju-zmanjsali-onesnazenost-zraka> (10. 11. 2022)

Slika 18: solarno drevo, ki čisti zrak na Dunaju

2.2 Mestni parki

2.2.1. Parki 21. stoletja

“V času globalizacije so za sodobno družbo značilne raznolike potrebe in nove vrednote, posledično pa potreba po novih, na novo prilagojenih življenjskih okoljih. Dinamičen, moderen način življenja v 21. stoletju od nas zahteva, da v vsakdanjiku ni več strogo časovno določenih meja med delom, prostim časom in družinskim življenjem. Posledično to pomeni, da mora naš ožji in širši življenjski prostor biti oblikovan na način, da v najhitrejšem času zadovolji vse ali pa vsaj veliko večino naših potreb. Tovrstne spremembe se močno odražajo tudi v novodobnih parkih, ki postajajo vozlišče socialnega, kulturnega, športnega in tudi poslovnega dogajanja. Park prerašča svojo osnovno funkcijo in postaja multifunkcionalna enota. Zasledimo nove elemente, kot so na primer trim steze, adrenalinski parki, gostinska ponudba, mobilna stranišča ter tudi WI-FI točke s posebej prirejenimi prostori za poslovna srečanja na prostem. Integracija modernih prvin v tradicionalno osnovo zahteva dobro pripravo in nemalokrat velja

za pravi podvig. Če nekoliko pretiravamo, bi lahko rekli, da znotraj mesta nastaja novo »zeleno mesto«, ki omogoča dejavnosti, ki so se doslej odvijale v grajenem okolju.”

<https://dk.um.si/Dokument.php?id=98072&lang=slv> (13. 11. 2022)

Slika 19: mestni parki v 21. stoletju

“Pomembno je, da imamo v Sloveniji ne samo umetne (čeprav je to tudi pomembno, saj je prav, da človek začne popravljati svoje napake, s tem se zaveda, da je preveč odstranil zelenje iz naših mest...) temveč tudi naravne parke, ki jih je ustvarila narava, brez večjih človekovih posegov. Naravni parki Slovenije predstavljajo najvrednejše dele slovenskega ozemlja z vidika dolgoročnega ohranjanja naravnih vrednot, biotske pestrosti ter posebnih krajinskih lastnosti. Zavarovana območja narave so zavarovana v enem narodnem parku, treh regijskih, 34 krajinskih parkih, 66 naravnih rezervatih in preko 1200 naravnih spomenikov, ki skupaj obsegajo 13 % slovenskega ozemlja. Poleg tega ima Slovenija še 2 geoparka, nekaj botaničnih vrtov in 144 spomenikov oblikovane narave.”

<https://www.naravniparkislovenije.si/slo/naravni-parki> (13. 11. 2022)

2.2.2. Vrste parkov

<https://www.naravniparkislovenije.si/slo/naravni-parki> (9. 12. 2022)

Danes poznamo več parkov. Njihovo ime ni povezano samo z okolici, kjer stoji, temveč, tudi pod katero vrsto ga uvrščamo (primer: Triglavski narodni park...). Parke uvrščamo med:

Naravni parki, ki jih ni (ali pa jih ni veliko) spreminjal človek. delimo jih na:

Narodni park oziroma nacionalni, je zaščiteno geografsko območje neke države. zanj so zapisani zakoni in odloki o civilnem obnašanju ter pomoči k parku.

Slika 20: Triglavski narodni park

Regijski park, je zaokroženo območje kultivirane narave, ki združuje območje regijsko značilnih ekosistemov. Značilnosti in znamenitosti regijskih parkov imajo značilen pomen za kraj, kjer stojijo.

Slika 21: Kozjanski regijski park

Krajinski park, je območje, kjer se prepletajo naravne in kulturne dediščine. Območje je kultivirane narave.

Slika 22: krajinski park Topla

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Park> (13. 11. 2022)

Tematski parki lahko predstavljajo kulturno zgodovinske ali arheološke teme, svojo vsebino lahko črpajo iz sveta živali, rastlin ali nežive narave ... Vsem pa je skupno to, da poučne teme uspešno prepletajo z zabavo, s privlačnimi vizualnimi učinki in najmodernejšo medijsko tehnologijo.

<https://citymagazine.si/italija-tematski-parki/> (13. 11. 2022)

V spominskih parkih, so predstavljene znane osebnosti. Namenjen je za ozaveščanje velikih dosežkov znanih umetnikov, izumiteljev..., ki so pripomogli k razvoju človeštva, znanosti, umetnosti...

Slika 23: spominski park Teharje

V mestni parkih lahko najdemo veliko sprehajalnih poti, ribnikov, paviljonov, igrišč, klopi... namenjeni so sprostitvi, ter odklopitvi od mestnega vrveža.

Slika 24: mestni park Tivoli

Rekreacijski in športni parki so že, kot ime pove, namenjeni športnemu, zelenemu življenju. V njem se nahajajo poti za sprehajanje ali tek, fitnes naprave na prostem, igrišča... organizirane so tudi vodene vadbe na prostem.

Slika 25: športno rekreacijski park Radovljica

Botanični vrt lahko tudi štejeemo pod parke, ki pa so predvsem namenjeni opazovanju rastlin in občudovanju lepote mati narave...

Slika 26: botanični vrt Univerze v Mariboru Pivola

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Park> (12. 1. 2023)

2.2.3. Primeri mestnih parkov v Sloveniji

Športni park v Ajdovščini

“**Športni park Pale** nudi veliko izbiro dejavnosti. Dobro urejene športne površine zajemajo zunanji fitnes, dve teniški igrišči, asfaltirano košarkarsko in nogometno igrišče, poligon za rolanje (skate park), adrenalinsko gorsko kolesarsko progo (downhill) in "four cross" (4X) progo. V bližini je tudi naravoslovna učna pot, ki vodi ob Hublju do njegovega mogočnega izvira.

<https://www.vipavskadolina.si/en/ostani/sportni-centri/sportni-park-pale-ajdovscina>, (13. 11. 2022)

Slika 27: Športni park Pale

Bled city park

Park se nahaja v neposredni bližini jezera, na mestu, kjer se zbira največ ljudi. Je tudi nekakšno izhodišče za sprehod okoli jezera. Blejski mestni park je leta 1890 zasnoval švedski arhitekt Carl Gustav Svensson (1861-1910). Park je primeren za krajši počitek ali le za sprostitev in uživanje v razgledu na jezero, grad ali okoliške kraje.

<https://www.travel-slovenia.si/location/bled-city-park/>, (13. 11. 2022)

Slika 28: Bled city park

Mestni park v Novi gorici

“**Borov gozdiček** je mestni park v novi gorici, ki je edinstven biotop sredi mesta. nastal je na področju zadnjih ostankov nekdanjih glinokopov. tla zadržujejo vodo, ki pa privablja žabe in ptice, kot tudi ptice selivke..

Nahaja se le korak stran od mestnega jedra, za Goriško knjižnico Franceta Bevka, njem pa se počutimo kot, da se ne bi nahajali sredi mesta. Gre za pravo oazo miru, ki je na dosegu roke. Na južnem delu so uredili kompleks z otroškimi igrali s kipom Gorazda Prinčiča imenovan Igra, na severu pa sodoben skate park oziroma rolkarski poligon, na vzhodnem robu gozdička se nahaja spomenik aleksandrinske kiparke Nike Šimac. Kip v vsej svoji preprostosti predstavlja lik ženske-matere, ob kateri se počutimo varne.”

<https://www.travel-slovenia.si/slo/location/borov-gozdicek/> (13. 11. 2022)

Slika 29: mestni park Borov gozdiček

Mestni park v Sežani

“**Mestni park pri Starem gradu** je bil temeljito prenovljen leta 2010. Iz ohranjenih zemljevidov parka iz začetka 19. stoletja so ugotovili, da glavni namen parka ni bila zabava, ampak ekonomska potreba. Iz načrtov iz leta 1824 so vidne površine ekonomskega vrta, travnikov in polj. Danes imata tako dvorec kot mestni park povsem drugačno funkcijo. Mestni park je postal odprt za javnost, prečkajo ga meščani, služi sprehajalcem, v njem se zadržujejo različne starostne skupine. V park so namestili javno razsvetljavo v obliki luči na nizkih stebrih, katerih svetloba je usmerjena v tla; s tem se še poudarja podoba parka. V parku so ohranili stara drevesa ter na novo posadili sedem dreves, plezalke, trajnice in živo mejo. Mestni park pri Starem gradu je ohranil zgodovinske elemente, kljub temu pa prinaša priložnosti za uvajanje različnih novih programov.”

<https://www.travel-slovenia.si/slo/location/mestni-park-pri-starem-gradu-sezana/> (13. 11. 2022)

Slika 30: mestni park pri Starem gradu

Mestni park v Portorožu

“**Park Rastelli** so uredili v drugi polovici 19. stoletja. Lastnik parka v tistem času je bil g. Rastelli. Park se razprostira po pobočju severno in vzhodno od stavbe Obala 27 v Portorožu, severno od ceste ob obali v smeri proti Piranu. Obravnavana površina meri približno 18,40 a. Zaprtost parka je potencirana z obrobim kamnitim zidom na stiku s cesto Portorož-Piran. Park pri nekdanji upravni stavbi Droge je urejen v pobočju. V severovzhodnem delu zalednega pasu je ohranjen večji fragment parka Rastelli in vrt upravne stavbe, ki je zasnovan v dveh nivojih –

nižje ležeči del meji na cesto in je obdan z zidom, v njem so polja nepravilnih oblik, zasajena s trajnicami in drevjem, kot je redek primer rdečelistne bukve, v spodnjem delu dominirata zimzeleni hrast črnika. V zgornjem delu parka je manjše umetno jezero z otokom, med drevjem gre omeniti večjo atlantsko cedro in drugo eksotično drevnino. Park Rastelli ima tudi status naravne vrednote. Park je na privlačni in razgibani lokaciji, ki vsebuje značilne in zanimive avtohtone drevesne in grmovne vrste predvsem submediteranske flore ter nekatere eksote. Nabor in razporeditev rastja anonimnih oblikovalcev parka iz secesijskega obdobja kaže na poznavanje kulture oblikovanja parkovnih teles in poznavanje vrst in ekoloških zahtev izbrane drevnine. Še danes nabor prisotne drevnine ustreza estetskim in didaktičnim potrebam tovrstne parkovno arhitekturne ureditve.”

https://www.traven.si/traven/index.php?option=com_k2&view=item&id=2493:portoroz-park-rastelli&Itemid=841 (8. 1 .2023)

Slika 31: park Rastelli v Portorožu

Mestni park v Ljubljani

“**Park Tivoli** je največji in najlepši park mesta Ljubljana in obsega kar 5 km² območja. Po načrtu, ki ga je leta 1813 pripravil francoski inženir J. Blanchard, je nastal iz parkov, ki sta obdajala grad Podturn ter Cekinov grad. Meri približno 5 km². Razdeljen je na tri drevorede, nasajene s kostanji. Njegovo ureditev s posameznimi cvetličnimi parterji in zanimivimi drevesi

dopolnjujejo številni kipi in več fontan. Območje parka se z vrsto sprehajalnih poti in trim stezo, ob kateri so postavljene naprave za vadbo na prostem, nadaljuje v pobočje Rožnika.

<https://www.visitljubljana.com/sl/poi/park-tivoli/> (8. 1. 2023)

Slika 32: mestni park Tivoli

2.2.4. Primeri parkov po svetu

Narodni gozdni park Džangdžiadžje, Kitajska

Park leži v severnem delu provnice Hunan v Ljudski republiki Kitajski. Leta 1982 je bil priznan kot prvi kitajski narodni gozdni park. Njegova površina je 4810 ha. Park je del Vulingjuan, ki je precej večji. Leta 1992 je bil park uradno uvrščen na Unescov seznam svetovne dediščine. V parku so najbolj opazni kamni, ki se zdijo kot visoki stolpi. Poleg kamnov pa lahko opazimo tudi dvigalo stotih zmajev, ki je bilo prvič v uporabi leta 2002. Je največje zunanje dvigalo na svetu, saj meri 326 m. V manj kot dveh minutah lahko obiskovalce dvigne od tal do vrha. Sestavljajo ga tri ločena dvigala od katerih lahko vsako nosi do 50 ljudi. Avgusta 2016 so odprli stekleni most preko Velikega kanjona Džangdžiadžje. Takrat je bil to najdaljši in najvišji stekleni most za pešce na svetu. Zaradi prevelikega števila obiskovalcev so most trinajst dni po odprtju zaprli. Ponovno so ga odprli konec septembra istega leta, ko so ga prilagodili za večje število obiskovalcev. V parku lahko najdete tudi goro z imenom Avatar Aleluja, ki

spominja na goro iz priljubljenega filma Avatar. Pred filmom pa se je gora imenovala Stolp južnega neba, preimenovali pa so jo da bi privabili več turistov.

<https://www.24ur.com/ekskluziv/zanimivosti/lebdece-gore-na-kitajskem.html> (5. 1. 2023)

https://sl.wikipedia.org/wiki/Narodni_gozdni_park_D%C5%BEngd%C5%BEiad%C5%BEje (5. 1. 2023)

Slika 33: park Džangdžiadžje na Kitajskem

Vrtovi ob zalivu, Singapur

Vrtovi ob zalivu so naravni park, ki imajo površino 101 ha. Nahajajo se v osrednji regiji Singapurja. Park sestavljajo trije vrtovi ob obali: Bay South Garden, Bay East Garden in Bay Central Garden. Bay Central Garden pokriva površino 15 ha in ima 3-kilometrsko sprehajalno stezo, ki vodi od središča mesta do vzhodnega Singapurja. Bay East Garden je velik 32ha in ima 2- kilometrsko sprehajalno stezo. Sestavljen je iz velikih tropskih vrtov v obliki lista. Vsak od tropskih vrtov ima drugačno temo. Poleg tropskih parkov, park Bay East Garden obiskovalcem ponuja tudi pogled na mestno obzorje. Bay South Garden je največji izmed treh parkov s površino 54 ha. V parku je prikazano najboljše iz tropskega vrtnarstva in vrtno umetnosti. Poleg tega ima tudi dva ohlajena zimska vrtova, Flower Dome in Cloud Forest. Oba vrtova imata prostor za izobraževanje vseh vremenskih razmerah. Flower Dome je največji rastlinjak brez stebrov na svetu. Gradnja rastlinjakov je posebna, saj imajo le veliko

stekleno streho brez notranje podpore in se deževnica zbira na površju in kroži v hladilnem sistemu, ki je povezan s Super drevesi. Te se uporabljajo tako za odvajanje vročega zraka kot za hlajenje krožene vode. Poleg tega je Flower Dome največji rastlinjak na svetu, zato je bil leta 2015 uvrščen v Guinnessovo knjigo rekordov. Leta 2014 je park obiskalo 6,4 milijona obiskovalcev, novembra 2015 je park obiskalo že 20 milijonov obiskovalcev, leta 2018 pa že več kot 50 milijonov. Lahko bi rekli, da je park priljubljena turistična destinacija.

https://en.wikipedia.org/wiki/Gardens_by_the_Bay (5. 1. 2023)

Slika 34: vrtovi ob zalivu v Singapurju

Zeleno jezero, Avstrija

Seveda pa niso lepi parki samo daleč stran, tudi nekatere naše sosednje države imajo prav take. Ena izmed teh je tudi Avstrija. Zeleno jezero je okrožni park, ki se nahaja v mestu Tragoss. Obdan je z gozdom in tremi gorami. Park je znan po smaragdni barvi vode, ki jo dajejo odsevi dreves v vodi. Čista in kristalna barva vode izvira iz taljenega snega z gora. Pozimi so njegove vode plitke in jezero takrat spominja na ribnik, ki je globok približno meter ali dva. Takrat se obiskovalci lahko sprehajajo po poteh, prečkajo mostove in sedijo na klopcih. Pomladi, ko pa se ledeniki in sneg na gorah začnejo taliti in teči po gori do jezera navzdol se gladina vode poveča. Tako lahko globina vode v poletnih mesecih doseže tudi do 12 metrov, zato se lahko

takrat tudi potapljam. Takrat park lahko občudujemo le pod vodo, kjer so potopljena tudi nekatera drevesa. Temperatura vode ostaja hladna tako pozimi kot tudi poleti zelo hladna med 4°C in 8°C. Na dnu jezera lahko najdemo alpska zelišča, različne cvetlice itd. V parku so tudi različne živalske vrste kot so polži, vodne bolhe, majhni raki, ličinke muh in različne vrste postrvi. Zaradi velikega obiska turistov in povzročene škode je bilo od leta 2016 prepovedana uporaba tega jezera za vse vodne športne aktivnosti.

<https://sworld.co.uk/02/455192/photoalbum/home.html> (5. 1. 2023)

[https://en.wikipedia.org/wiki/Gr%C3%BCner_See_\(Styria\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Gr%C3%BCner_See_(Styria)) (5. 1. 2023)

Slika 35: zeleno jezero v Avstriji

Plitviška jezera, Hrvaška

Tudi na Hrvaškem lahko najdemo lepe, svetovno znane parke. Ene izmed njih so tudi Plitviška jezera, ki so nacionalni park ustanovljen leta 1949. Plitviška jezera sestavlja 16 manjših jezer, ki so med seboj povezani s slapovi. V parku je tudi izvir reke Korane, ki je obkrožen z iglastim gozdom. Največji slap je Veliki slap, ki meri 78 metrov. Park je obdan s pragozdom, v katerem se lahko sprehajamo po skrbno urejenih poteh. Poti vodijo ob jezerih in po mostovih čez njih. Po najstarejšem in največjem nacionalnem parku se lahko vozimo z električnimi vlaki in ladjicami. Park je poln lesenih mostičkov, ki vodijo čez potočke, rečice in jezerca. Plitviška jezera ležijo v hribovitem predelu Like in so naravni dragulj neprecenljive vrednosti.

https://pag.si/plitvicka-jezera-hrvaski-turisticni-diamant/?cli_action=1672940326.328 (5. 1. 2023)

<https://shimanovskadm.ru/sl/kruizy/luchshie-gorodskie-parki-mira-samye-neobychnye-sady-i-parki-mira-korolevskii-park-pert-avstraliya.html> (5. 1. 2023)

Slika 36: plitviška jezera na Hrvatskem

3. EMPIRIČNI DEL RAZISKOVANJA

3.1 Opredelitev problema

Pametna mesta in parke, še posebej mestne parke, smo začele raziskovati, ker nas je zanimalo koliko o njih poznajo učenci in odrasli, česa bi si ljudje želeli še imeti v mestnih parkih, katera so pametna mesta v Sloveniji in po svetu in zakaj imajo naziv pametna mesta, spoznati več mestnih parkov v Sloveniji in po svetu ter se naučiti več o pametnih mestih in parkih. Poleg tega, smo hotele na podlagi odgovorov, vprašanja česa bi si želi imeti več v mestnih parkih, narediti maketo, ki bi vsebovala deset najljubših stvari, ki so jih anketiranci želeli.

3.2 Cilji raziskovanja

1. Se naučiti več o parkih, predvsem o mestnih parkih, o pametnih mestih in spoznati mestne parke v Sloveniji in po svetu.
2. Ugotoviti, česa si ljudje želijo več v mestnih parkih in na podlagi tega narediti maketo.

3.3 Hipoteze

- H1: Dunaj je pametno mesto.
- H2: Ljubljana je pametno mesto.
- H3: Definicija pametnega mesta je bolj znana kot definicija mestnega parka.
- H4: Starejši ljudje poznajo več mestnih parkov v Sloveniji kot mlajši.
- H5: Mestni parki so bogati z otroškimi igrišči.
- H6: Anketiranci bi v parkih raje imeli aktivnosti povezane z otroki.

3.4 Metode dela

Za raziskovalno nalogo smo se poskušale opreti na čim več knjig, vendar smo že pri iskanju le teh ugotovile, da literature na tem področju primanjkuje. Prav zato smo se morale bolj upreti na spletne vire. Na spletu smo našle kar nekaj informacij na željeno temo, vendar ne prav veliko.

Odpravile smo se tudi v nekaj mestnih parkov v Sloveniji, kjer smo opazovale in raziskovale njihovo strukturo.

Na osnovi prebrane literature smo sestavile spletni vprašalnik, s katerim bomo dokazovale veljavnost hipotez 3, 4, 5 in 6. Ko smo na vprašalnik dobile želeno število odgovorov smo naredile kvantitativno raziskavo oziroma analizo podatkov, ki je temeljila na anketnem vprašalniku.

V prvem delu anketnega vprašalnika smo zbirale nekaj najnujnejših podatkov o anketirancih.

V drugem delu smo ugotavljale, ali vedo kaj je pametno mesto in katera pametna mesta v Sloveniji in po svetu poznajo.

V tretjem delu pa smo anketirance povprašale po tem katere mestne parke v Sloveniji in po svetu poznajo, ter kakšna je po njihovem mnenju definicija mestnega parka. Poleg tega smo jih vprašale ali je lahko mestni park del pametnega mesta, zakaj tako menijo ter katere vrste mestnih parkov poznajo.

Za konec pa smo anketirance vprašale kaj si bi oni želeli v mestnem parku.

Poleg anketnega vprašalnika smo se vsak četrtek dobile skupaj in pisale raziskovalno nalogo ter si izmenjale mnenja o sami nalogi. Prav tako pa smo se ob petkih po pouku dobile s mentorico, ki nam je dala nadaljnja navodila.

Ko pa smo od anketirancev izvedele kaj bi si oni želeli v mestnih parkih smo naredile maketo mestnega parka prihodnosti.

3.5 Ugotovitve

Anketo je reševalo 128 anketirancev.

1. vprašanje

Kakšno stopnjo izobrazbe imate?

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Nedokončana osnovna šola	101	79%
Končana osnovna šola	9	7%
Končana srednja šola	4	3%
Končana fakulteta	9	7%
Narejen magisterij	3	2%
Narejen doktorat	2	2%

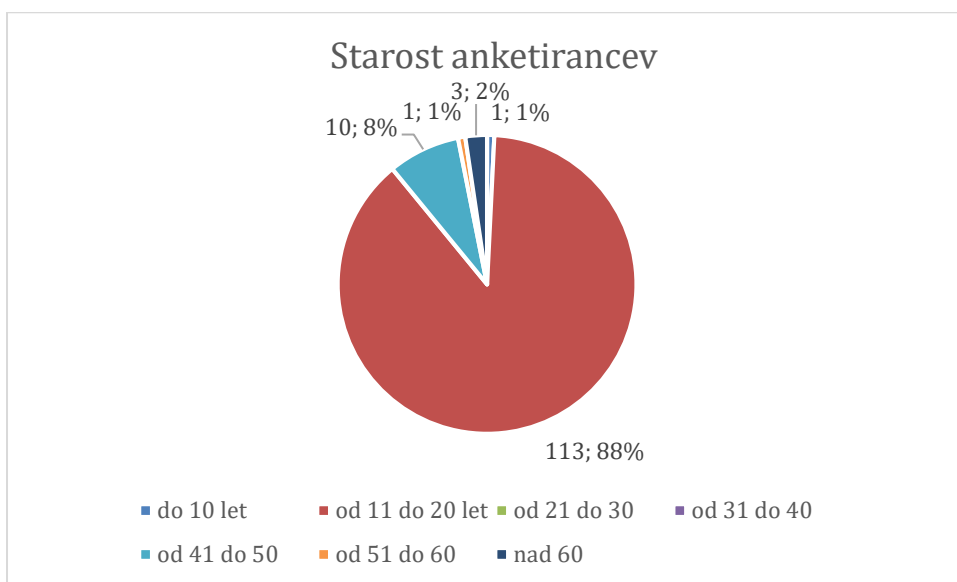
Največ (108) anketirancev ima še nedokončano osnovno šolo, najmanj pa jih ima narejen doktorat.

2. vprašanje

Koliko ste stari?

Največ anketirancev pripada starostni skupini 11 do 20 let. Nihče od anketirancev ne pripada starostnima skupinama od 21 do 30 let in od 31 do 40 let.

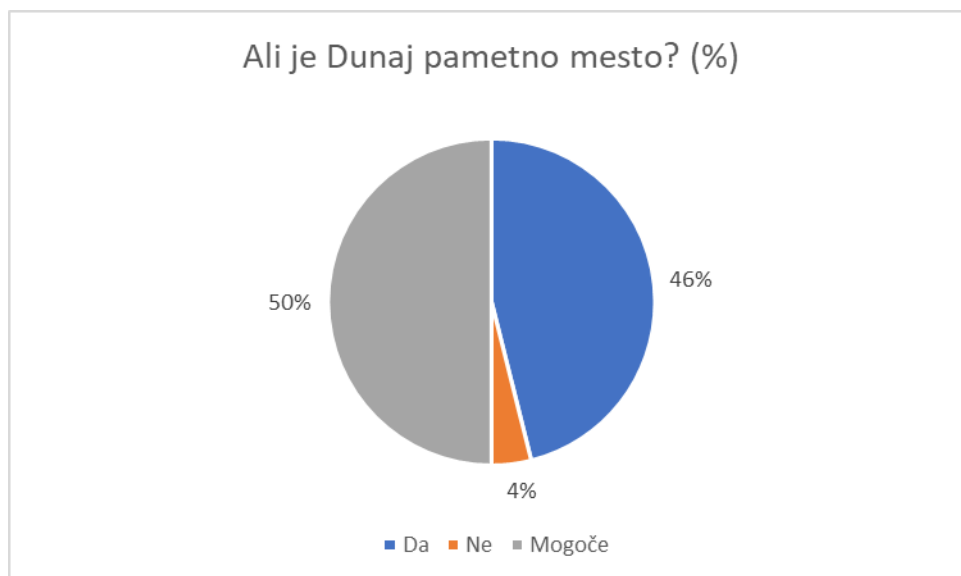
	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Do 10 let	1	1%
Od 11 do 20	113	88%
Od 21 do 30	/	0%
Od 31 do 40	/	0%
Od 41 do 50	10	8%
Od 51 do 60	1	1%
Nad 60	3	2%

Največ anketirancev pripada starostni skupini 11 do 20 let. Nihče od anketirancev ne pripada starostnima skupinama od 21 do 30 let in od 31 do 40 let.

3.vprašanje

Ali je Dunaj pametno mesto?

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Da	64	46%
Ne	5	4%
Mogoče	64	50%

Skoraj polovica anketirancev je menila, da ima Dunaj naziv pametnega mesta. To je bil tudi pravilen odgovor.

4. vprašanje:

Prosim utemeljite svoj odgovor na zgornje vprašanje.

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Ne vem	43	33%
Veliko mesto	4	3%
Napredno mesto	60	47%
Obsežno šolstvo	11	9%
Premožno prebivalstvo	4	3%
Prepis iz spleta	6	5%

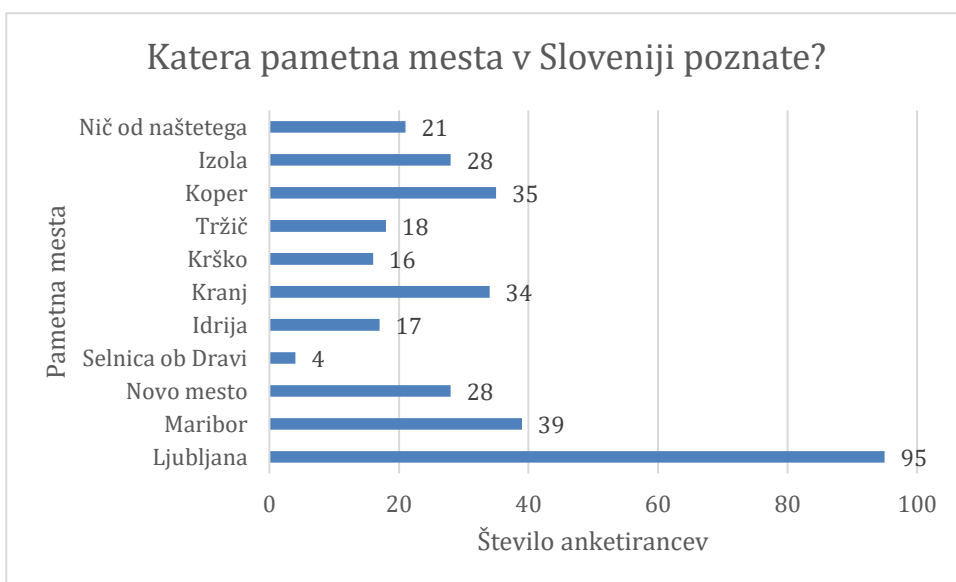
Večina anketirancev pri tem vprašanju ni vedela utemeljitve na njihov prejšnji odgovor (večina je kot odgovor napisala ne vem). Nekateri pa so imeli veliko zelo zanimivih odgovorov. Pri kar šestih odgovorih smo prepričani, da so odgovore poiskali na spletu.

5. vprašanje:

Katera pametna mesta v Sloveniji poznate?

- Ljubljana
- Maribor
- Novo mesto
- Selnica ob Dravi
- Idrija
- Kranj
- Krško
- Tržič
- Koper
- Izola
- Nič od naštetega

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Ljubljana	95	74%
Maribor	39	30%
Novo mesto	28	22%
Selnica ob Dravi	4	3%
Idrija	17	13%
Kranj	34	27%
Krško	16	13%
Tržič	18	14%
Koper	35	27%
Izola	28	22%
Nič od naštetega.	21	16%

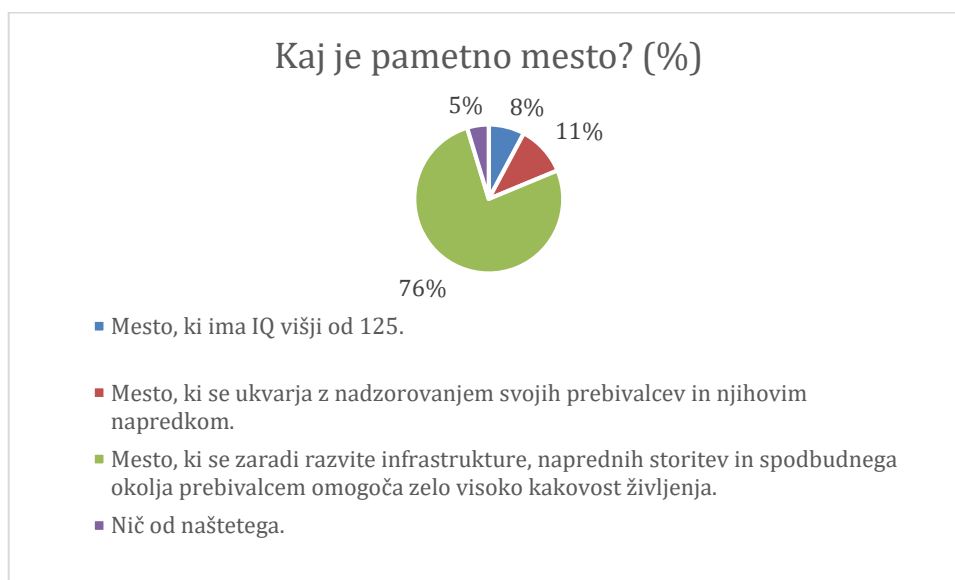
Največ anketirancev je menilo, da je Ljubljana pametno mesto. Najmanj pa, da je Selnica ob Dravi pametno mesto. Pravilne rešitve so Novo mesto, Selnica ob Dravi, Idrija, Kranj, Krško, Maribor, Tržič in Ljubljana. Kar 21 anketirancev pa je menilo, da Slovenija nima pametnih mest.

6. vprašanje:

Kaj je pametno mesto?

- Mesto, ki ima IQ višji od 125.
- Mesto, ki se ukvarja z nadzorovanjem svojih prebivalcev in njihovim napredkom.
- Mesto, ki se zaradi razvite infrastrukture, naprednih storitev in spodbudnega okolja prebivalcem omogoča zelo visoko kakovost življenja.
- Nič od naštetega.

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Mesto, ki ima IQ višji od 125.	10	8%
Mesto, ki se ukvarja z nadzorovanjem svojih prebivalcev in njihovim napredkom.	14	11%
Mesto, ki se zaradi razvite infrastrukture, naprednih storitev in spodbudnega okolja prebivalcem omogoča zelo visoko kakovost življenja.	98	76%
Nič od naštetega.	6	5%

Največ anketirance je menilo, da je pametno mesto mesto, ki se zaradi razvite infrastrukture, naprednih storitev in spodbudnega okolja prebivalcem omogoča zelo visoko kakovost življenja. To je bil tudi pravilen odgovor.

7. Vprašanje:

Kaj je mestni park?

- Urejeno območje za določen namen ali zavarovano območje zaradi naravnih vrednot.
- Prostor z zelenjem in manjšimi arhitekturami.
- Prostor, namenjen sprostitvi in oddihu od mestnega vrveža
- Nič od naštetega.

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Urejeno območje za določen namen ali zavarovano območje zaradi naravnih vrednot.	38	30%
Prostor z zelenjem in manjšimi arhitekturami.	24	19%
Prostor, namenjen sprostitvi in oddihu od mestnega vrveža	64	50%
Nič od naštetega.	2	1%

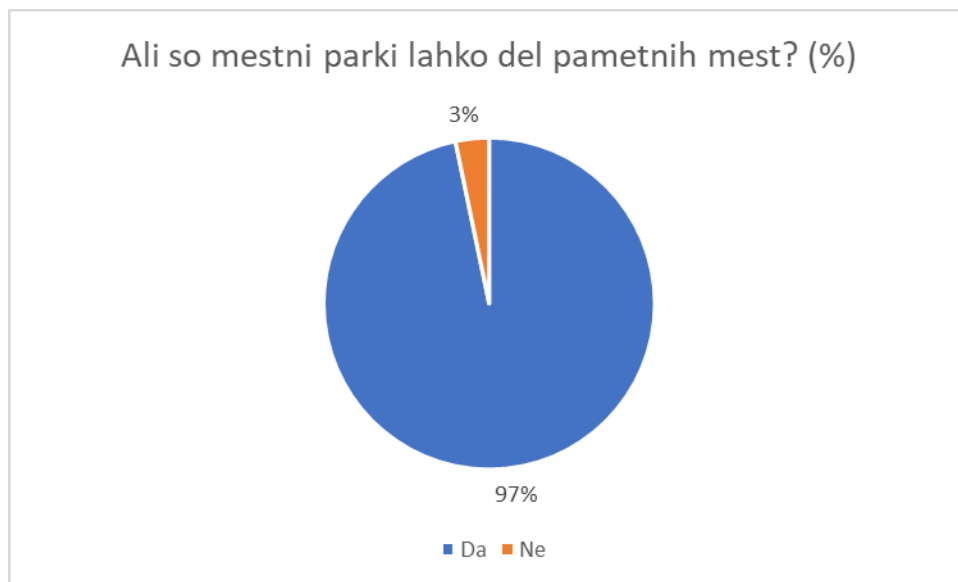
Pri tem vprašanju je 50 % (64) anketirancev menilo, da je mestni park prostor, namenjen sprostitvi in oddihu mestnega vrveža. Pravilen odgovor pa je, da je mestni park urejeno območje za določen namen ali zavarovano območje zaradi naravnih vrednot.

8. Vprašanje:

Ali so mestni parki lahko del pametnih mest?

- Da
- Ne

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Da	118	97%
Ne	4	3%

Na to vprašanje je odgovorilo 122 oseb. Kar 97 anketirancev je menilo, da mestni parki so del pametnega mesta. To je bil tudi pravilen odgovor.

9. Vprašanje:

Če si odgovoril z DA ali z NE, utemelji, zakaj si se tako odločil.

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Ne vem	24	19%
Del mesta za sprostitev	33	26%
Narava je pomembna za življenje	25	19%
Prostor umetnosti in občudovanja	40	31%

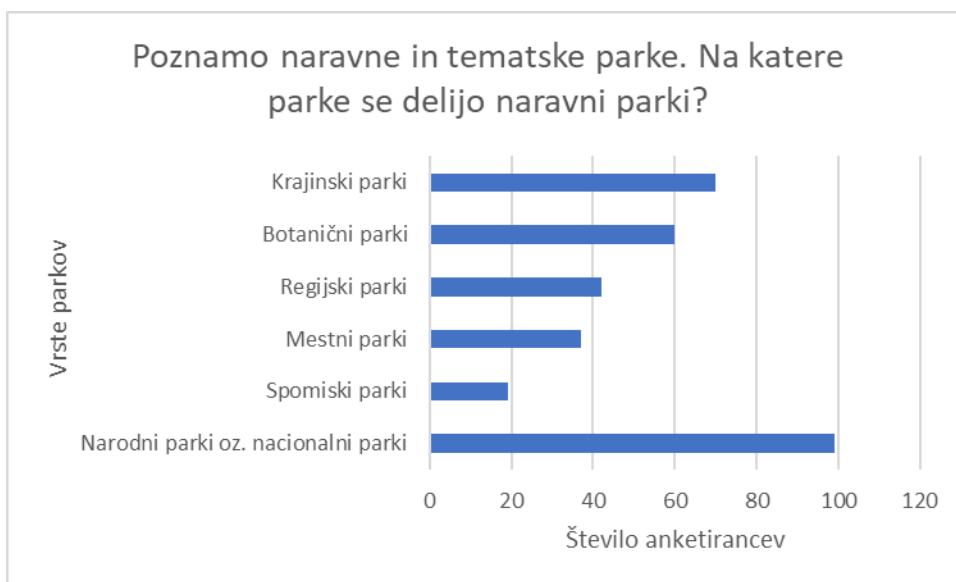
Pri tem vprašanju, je bilo največ ljudi mnenja, da je zeleno okolje pomembno za naš vsakdanjik, ter da jim to prinaša sprostitev in oddih. Anketiranci se tudi zavedajo, da so parki pomemben del pametnih mest.

10. Vprašanje:

Poznamo naravne in tematske parke. Na katere parke se delijo naravni parki?

- Narodni oz. nacionalni parki
- Spominski parki
- Mestni parki
- Regijski parki
- Botanični parki
- Krajinski parki

	Število odgovorov	Število odgovorov v številkah
Narodni oz. nacionalni parki	99	77%
Spominski parki	19	15%
Mestni parki	37	29%
Regijski parki	42	33%
Botanični parki	60	47%
Krajinski parki	70	55%

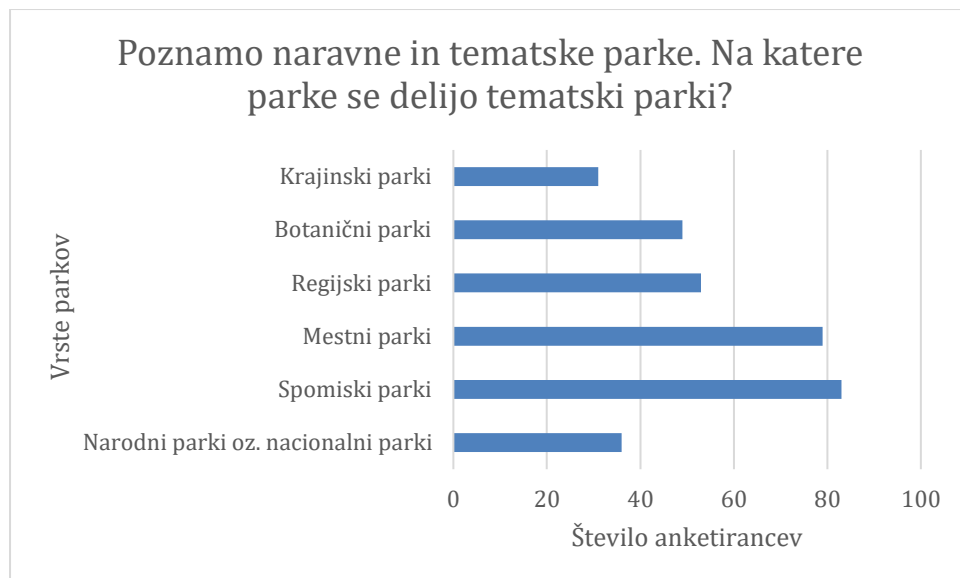
Največ anketirancev je menilo, da so narodni oz. nacionalni parki naravni. Pravilni odgovori so bili Narodni oz. nacionalni park, regijski parki in krajinski parki.

11. Vprašanje:

Poznamo naravne in tematske parke. Na katere parke se delijo tematski parki?

- Narodni oz. nacionalni parki
- Spominski parki
- Mestni parki
- Regijski parki
- Botanični parki
- Krajinski parki

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Narodni oz. nacionalni parki	36	28%
Spominski parki	83	65%
Mestni parki	79	62%
Regijski parki	53	41%
Botanični parki	49	38%
Krajinski parki	31	24%

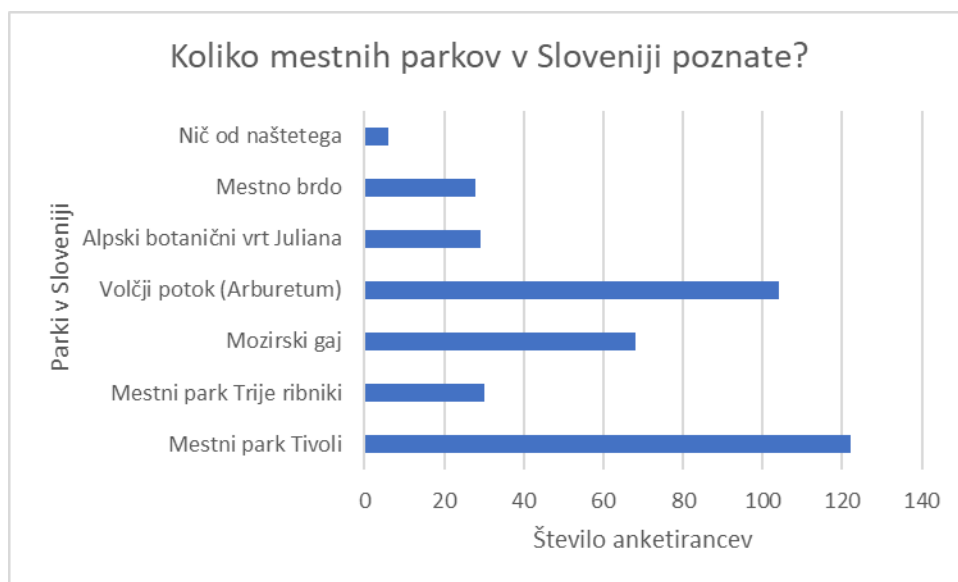
Pri tem vprašanju je največ anketirancev označilo mestni in spominski park. Poleg teh dveh je bil pravilni odgovor še botanični park.

12. Vprašanje:

Koliko mestnih parkov v Sloveniji poznate?

- Mestni park Tivoli
- Mestni park Trije ribniki
- Mozirski gaj
- Mestno brdo
- Volčji potok (Arboretum)
- Alpski botanični vrt Juliana
- Nič od naštetega

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Nič od naštetega.	122	95%
Mestni park Trije ribniki	30	23%
Mozirski gaj	68	53%
Mestno brdo	28	22%
Volčji potok (Arboretum)	104	81%
Alpski botanični vrt Juliana	29	23%
Nič od naštetega	6	5%

Pri tem vprašanju smo lahko ugotovile, da sta anketirancem najbolj znana Volčji potok in mestni park Tivoli. Le šestim anketirancem ni bil poznan niti en park.

13. Vprašanje:

Koliko mestnih parkov po svetu poznate?

- Vrtovi ob zalivu (Singapur)
- Plitviška jezera (Hrvaška)
- Zeleno jezero (Avstrija)
- Džangdžiadžje (Kitajska)
- Nič od naštetega

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Vrtovi ob zalivu (Singapur)	16	12%
Plitviška jezera (Hrvaška)	66	51%
Zeleno jezero (Avstrija)	37	29%
Džangdžiadžje (Kitajska)	18	14%
Nič od naštetega	35	27%

Največ anketirancev je poznalo Plitviška jezera na Hrvaškem. Splošna razgledanost po svetu pa je drugače zelo slaba, kar lahko razberemo tudi iz grafa. Nekateri anketirani so dodali tudi nekaj svojih možnosti, kot na primer Seul National park (Severna Koreja)...

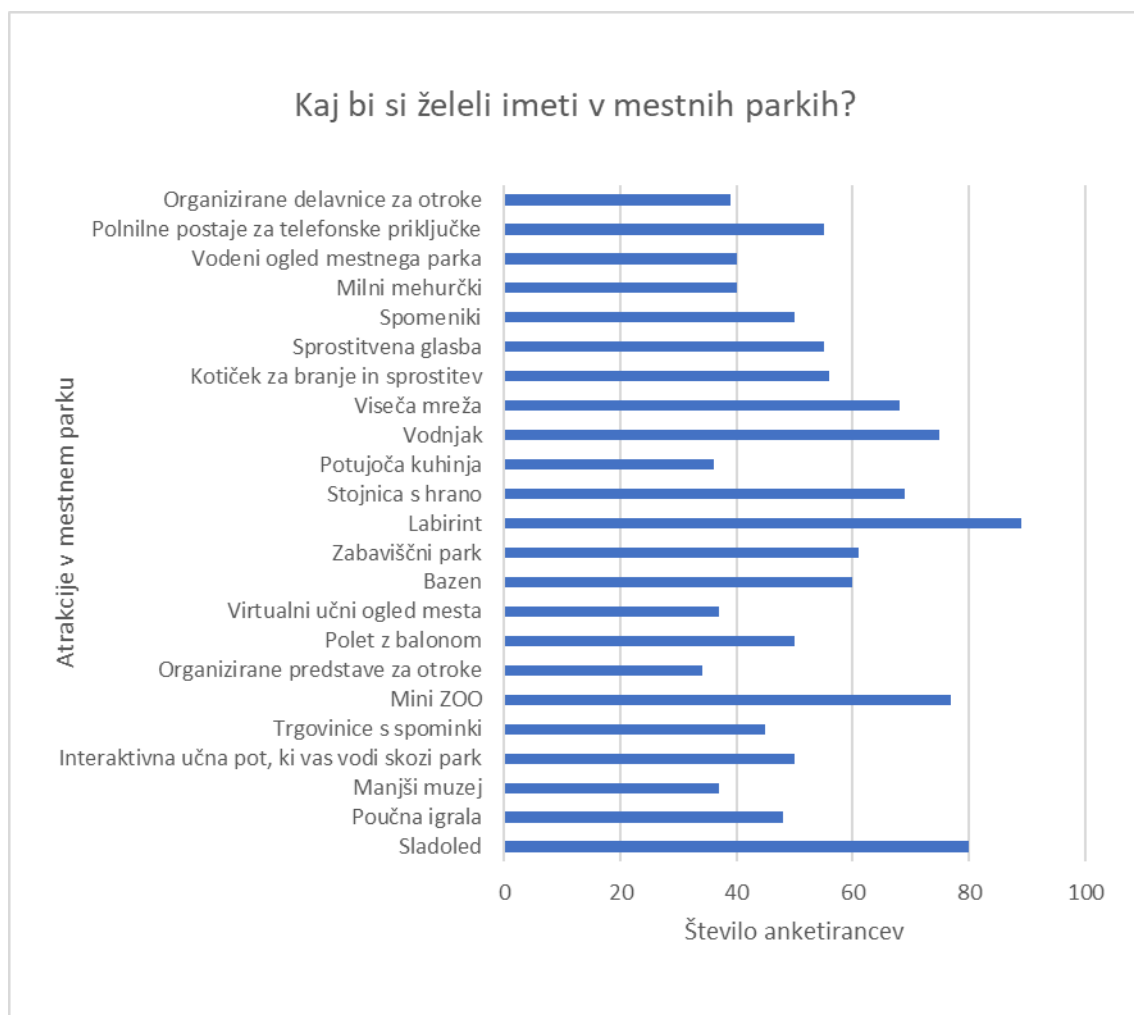
14. Vprašanje

Kaj bi si želeli imeti v mestnih parkih?

- Sladoled
- Poučna igrala
- Manjši muzej
- Interaktivna učna pot, ki vas vodi skozi park
- Trgovinica s spominki
- Mini ZOO
- Organizirane predstave za otroke
- Polet z balonom
- Virtualni učni ogled mesta
- Bazen
- Zabaviščni park
- Labirint
- Stojnica s hrano
- Potujoča kuhinja
- Vodnjak
- Viseča mreža
- Kotiček za branje in sprostitev
- Sprostitutvena glasba
- Spomeniki

- Milni mehurčki
- Voden ogled mestnega parke
- Polnilne postaje za telefonske priključke
- Organizirane delavnice za otroke

	Število odgovorov	Število odgovorov v odstotkih
Sladoled	80	62%
Poučna igrala	48	37%
Manjši muzej	37	29%
Interaktivna učna pota skozi park	50	39%
Trgovinica s spominki	45	35%
Mini ZOO	77	60%
Organizirane predstave za otroke	34	27%
Polet z balonom	50	39%
Virtualni učni ogled mesta	37	29%
Bazen	60	47%
Zabavišni park	61	48%
Labirint	89	69%
Stojnica s hrano	69	54%
Potujoča kuhinja	36	28%
Vodnjak	75	59%
Viseča mreža	68	53%
Kotiček za branje in sprostitev	56	44%
Sprostitutvena glasba	55	43%
Spomeniki	50	39%
Milni mehurčki	40	31%
Voden ogled mestnega parka	40	31%
Polnilne postaje za telefonske priključke	55	43%
Organizirane delavnice za otroke	39	30%

Na to vprašanje je odgovorilo vseh 128 anketirancev. Najbolj priljubljena atrakcija je bila labirint. Na podlagi odgovorov na to vprašanje bomo izbrale najbolj priljubljene in jih tako vključile v našo maketo mestnega parka prihodnosti.

3.6. Razprava

Na podlagi prebrane teorije in narejenega anketnega vprašalnika, smo zavrgle hipotezi 4 ter 6.

Hipotezo 4, ki pravi *starejši ljudje poznajo več mestnih parkov v Sloveniji kot mlajši* smo zavrgle, saj se je izkazalo, da tako mladi kot starejši ne poznajo dosti mestnih parkov v Sloveniji, pri tem pa so mlajši poznali tudi kakšnega več. V povprečju so ljudje starejši od 40 let poznali 3 mestne parke v Sloveniji od šestih ponujenih. Ljudje mlajši od 40 let, pa so v povprečju poznali 4 mestne parke v Sloveniji od šestih ponujenih.

Hipotezo 6, ki pravi *anketiranci bi v parkih raje imeli aktivnosti povezane z otrok* smo zavrgle, saj anketiranci niso pokazali velikega interesa v to, da bi imeli v mestnih parkih veliko aktivnosti povezanih z otroki.

Vse ostale hipoteze pa smo z našimi raziskavami (bodisi raziskovanje parkov, branje in anketni vprašalnik) potrdile. Tako smo potrdile hipoteze 1, 2, 3 in 5.

Hipotezo 1, ki pravi *Dunaj je pametno mesto* smo potrdile, saj smo prek raziskav ugotovile, da Dunaj res je pametno mesto.

Hipotezo 2, ki pravi *Ljubljana je pametno mesto* smo prav tako potrdile, saj smo tudi za Ljubljano preko raziskav ugotovile, da je pametno mesto.

Hipotezo 3, ki pravi *definicija pametnega mesta je bolj znana kot definicija mestnega parka* smo potrdile, saj smo s pomočjo anketnega vprašalnika ugotovile, da 76, 6% anketirancev ve definicijo pametnega mesta, med tem, ko pravo definicijo mestnega parka pozna le 29,7% anketirancev.

Hipotezo 5, ki pravi *mestni parki so bogati z otroškimi igrišči* pa smo potrdile, saj smo na podlagi našega praktičnega raziskovanja mestnih parkov v Sloveniji ugotovile, da so le ti zelo bogati z otroškimi igrišči.

4. ZAKLJUČEK

Zdaj, ko končujemo letošnje raziskovalno delo moramo priznati, da smo se kar veliko naučile, ter da smo se ob tem tudi zabavale. Pomen naše raziskovalne naloge pa je bil tudi ozvestiti mlade (predvsem naše vrstnike) o tem kakšen pomen imajo mestni parki za pametna mesta in od njih izvedeti kaj bi si oni želeli v mestnem parku v prihodnosti. Ob raziskovalni nalogi smo odkrivale tudi kakšna je splošna razgledanost naših vrstnikov ter ugotovile smo, da ne vedo niti kaj je Dunaj, kaj šele Selnica ob Dravi. Letos smo se vse tri prvič lotile izdelave makete. Pri le tej smo se neizmerno zabavale, čeprav smo imele ne koncu izdelave lepilo in papir povsod. Moramo pa priznati, da nam izdelava makete ni šla ravno gladko kot po maslu, saj smo imela kar nekaj težav, vendar nam je uspelo vse pravočasno rešiti.

5. VIRI

Viri besedila:

http://eprints.fri.uni-lj.si/2435/1/Perko_M-1.pdf (30. 10. 2022)

<https://www.mojaobcina.si/trzic/novice/kaj-je-pametno-mesto.html> (30. 10. 2022)

http://eprints.fri.uni-lj.si/2435/1/Perko_M-1.pdf (30. 10. 2022)

<https://www.eticen.it/2020/11/20/pametna-mesta-v-sloveniji/> (30. 10. 2022)

<https://vecer.com/maribor/aktualno/selnica-ob-dravi-z-novo-tehnologijo-za-prihranke-v-obcini-10179993> (30. 10. 2022)

<https://www.eticen.it/2020/11/20/pametna-mesta-v-sloveniji/> (30. 10. 2022)

<https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/ljubljana-pametno-mesto/> (30. 10. 2022)

<https://www.delo.si/magazin/potovanja/najpametnejse-mesto-na-svetu/> (10. 11. 2022)

<https://maribor24.si/zelena-energija/kakovost-dunajskega-zraka-dosegla-nov-rekord9>
(10. 11. 2022)

<https://oe.finance.si/8852892/Kako-so-na-Dunaju-zmanjsali-onesnazenost-zraka>
(10. 11. 2022)

<https://dk.um.si/Dokument.php?id=98072&lang=slv> (13. 11. 2022)

<https://www.naravniparkislovenije.si/slo/naravni-parki> (13. 11. 2022)

<https://www.naravniparkislovenije.si/slo/naravni-parki> (9. 12. 2022)

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Park> (13. 11. 2022)

<https://citymagazine.si/italija-tematski-parki/> (13. 11. 2022)

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Park> (12. 1. 2023)

<https://www.vipavskadolina.si/en/ostani/sportni-centri/sportni-park-pale-ajdovscina>,
(13. 11. 2022)

<https://www.travel-slovenia.si/location/bled-city-park/>, (13. 11. 2022)

<https://www.travel-slovenia.si/slo/location/borov-gozdicek/> (13. 11. 2022)

<https://www.travel-slovenia.si/slo/location/mestni-park-pri-starem-gradu-sezana/>
(13. 11. 2022)

https://www.traven.si/traven/index.php?option=com_k2&view=item&id=2493:portoroz-park-rastelli&Itemid=841 (8. 1 .2023)

<https://www.visitljubljana.com/sl/poi/park-tivoli/> (8. 1. 2023)

<https://www.24ur.com/ekskluziv/zanimivosti/lebdece-gore-na-kitajskem.html> (5. 1. 2023)

https://sl.wikipedia.org/wiki/Narodni_gozdni_park_D%C5%BEangd%C5%BEiad%C5%BEje
(5. 1. 2023)

https://en.wikipedia.org/wiki/Gardens_by_the_Bay (5. 1. 2023)

<https://sworld.co.uk/02/455192/photoalbum/home.html> (5. 1. 2023)

[https://en.wikipedia.org/wiki/Gr%C3%BCner_See_\(Styria\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Gr%C3%BCner_See_(Styria)) (5. 1. 2023)

https://pag.si/plitvicka-jezera-hrvaski-turisticni-diamant/?cli_action=1672940326.328
(5. 1. 2023)

<https://shimanovskadm.ru/sl/kruizy/luchshie-gorodskie-parki-mira-samye-neobychnye-sady-i-parki-mira-korolevskii-park-pert-avstraliya.html> (5. 1. 2023)

Viri slik:

Slika 1: <https://www.mojaobcina.si/trzic/novice/kaj-je-pametno-mesto.html> (12.2.2023)

Slika 2: <https://pmm.finance.si/8974907/Pametna-mesta-brez-tehnologije-5G-niso-mozna>
(12.2.2023)

Slika 3,4,5: <https://novomesto.si/o-novem-mestu/pametno-mesto/> (12. 02. 2023)

Slika 6: <https://maribor24.si/lokalno/selnica-ob-dravi/pametne-kose-so-selnicani-dobro-sprejeli> (12.2.2023)

Slika 7: <https://ekoenergo.si/nasi-sistemi/idrija/> (12. 02. 2023)

Slika 8: <https://www.kranj.si/mestna-obcina/strateski-dokumenti/strategija-digitalnega-razvoja-pametnega-mesta-in-skupnosti-kranj-2020-2023> (12. 02. 2023)

Slika 9,10: <https://www.posavskiobzornik.si/gospodarstvo/pametno-mesto-za-pametne-obcane-91784> (12. 02. 2023)

Slika 11: <https://www.smartcitymaribor.si/si/Dokumenti/> (12. 02. 2023)

Slika 12: <https://maribor24.si/lokalno/pesnica/foto-prva-pametna-klop-v-pesniski-obcini>
(12. 02. 2023)

Slika 13: <https://www.delo.si/polet/koscek-raja-je-tudi-v-trzicu/> (23. 02. 2023)

Slika 14: <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/ljubljana-pametno-mesto/>
(23. 02. 2023)

Slika 15: <https://www.futura.si/sindikalni-izleti/sindikalni-izleti-turisticna-agencija/dunaj/>
(23. 02. 2023)

Slika 16: <https://digitales.wien.gv.at/projekt/mein-wien/> (23. 02. 2023)

Slika 17: <https://www.wien.gv.at/presse/2020/12/21/sima-so-geht-digitalisierung-in-wien-sag-s-wien-app-mit-rund-100-000-geloesten-faellen> (23. 02. 2023)

Slika 18: <https://maribor24.si/zelena-energija/prihaja-solarno-drevo-ki-cisti-zrak>
(23. 02. 2023)

Slika 19: <https://sloveniaguide.si/places/pomurje/gornja-radgona/naravne-znamenitosti/mestni-park-in-sportni-park/> (23. 02. 2023)

Slika 20: <https://www.tnp.si/sl/javni-zavod/informacije-javnega-znacaja/> (23. 02. 2023)

Slika 21: <https://www.naravniparkislovenije.si/slo/naravni-parki/kozjanski-regijski-park>
(23. 02. 2023)

Slika 22: <https://www.koroska.si/krajinski-park-topla> (23. 02. 2023)

Slika 23: <https://www.geago.si/sl/pois/11173/spominski-park-teharje> (23. 02. 2023)

Slika 24: <https://www.dnevnik.si/1042722122> (23. 02. 2023)

Slika 25: <https://www.protim.si/projekti/sportno-rekreacijski-park-radovljica-16>
(23. 02. 2023)

Slika 26: <https://www.visitmaribor.si/si/kaj-poceti/znamenitosti/5060-> (23. 02. 2023)

Slika 27: <https://www.geago.si/sl/pois/11842/sportni-park-pale> (23. 02. 2023)

Slika 28: https://kraji.eu/slovenija/blejsko_jezero_mestni_del/eng (23. 02. 2023)

Slika 29: https://kraji.eu/slovenija/nova_gorica_mestni_park_borov_gozdicek/slo
(23. 02. 2023)

Slika 30: https://kraji.eu/slovenija/sezana_mestni_park_stari_grad/slo (23. 02. 2023)

Slika 31:
https://www.traven.si/traven/index.php?option=com_k2&view=item&id=2493:portoroz-park-rastelli&Itemid=841 (23. 02. 2023)

Slika 32: <http://www.parktivolirozniksisenskihrib.si/podstran/park-tivoli> (23. 02. 2023)

Slika 33: <https://n1info.si/magazin/najvisje-zunanje-dvigalo-na-svetu-in-skalni-stolpi-ki-so-navdahnili-film-avatar/> (23. 02. 2023)

Slika 34: <https://www.timeout.com/singapore/attractions/the-ultimate-guide-to-gardens-by-the-bay> (23. 02. 2023)

Slika 35: <https://www.travelandleisure.com/trip-ideas/nature-travel/disappearing-green-lake-austria-gruner-see> (23. 02. 2023)

Slika 36: <https://www.apartmaji-hrvaska.si/apartmaji/plitvicka-jezera> (23. 02. 2023)

6. PRILOGE

Spletni anketni vprašalnik

PARKI PRIHODNOSTI V PAMETNIH MESTIH

Pozdravljeni!!

Smo učence Osnovne šole Polje. Delamo raziskovalno nalogo na temo mestnih parkov. Pri tem bi rabili vašo pomoč, zato vas prosimo, če si lahko vzamete nekaj minut časa in rešite vprašalnik o mestnih parkih. Prvi del vprašalnika se navezuje na vaše znanje o mestnih parkih, drugi del vprašalnika pa o tem, kar bi si vi želeli imeti v mestnih parkih. Zahvaljujemo se vam za pomoč in sodelovanje.

Lep pozdrav,
Lara Grobelšek, Juta Pucelj, Nikolina Vidmar

Kakšno stopnjo izobrazbe imate? *

- ☐ Nedokončana osnovna šola
- ☐ Končana osnovna šola
- ☐ Končana srednja šola
- ☐ Končana fakulteta
- ☐ Narejen magisterij
- ☐ Narejen doktorat
- ☐ Drugo: _____

Koliko ste stari? *

- ☐ do 10 let
- ☐ od 11 do 20 let
- ☐ od 21 do 30 let

Koliko ste stari? *

- ☐ do 10 let
- ☐ od 11 do 20 let
- ☐ od 21 do 30 let
- ☐ od 31 do 40 let
- ☐ od 41 do 50 let
- ☐ od 51 do 60 let
- ☐ nad 60 let

Ali je Dunaj pametno mesto? *

- ☐ Da
- ☐ Ne
- ☐ Mogoče

Prosimo utemeljite svoj odgovor na zgornje vprašanje *

Vaš odgovor

Katera pametna mesta v Sloveniji poznate *

- ☐ Ljubljana
- ☐ Maribor
- ☐ Novo mesto
- ☐ Selnica ob Dravi
- ☐ Idrija
- ☐ Kranj
- ☐ Krško
- ☐ Tržič
- ☐ Koper

☐ Izola

☐ Nič od naštetega

☐ Drugo: _____

Kaj je pametno mesto? *

☐ Mesto, ki ima IQ višji od 125.

☐ Mesto, ki se ukvarja z nadzorovanjem svojih prebivalcev in njihovim napredkom.

☐ Mesto, ki se zaradi razvite infrastrukture, naprednih storitev in spodbudnega okolja prebivalcem omogoča zelo visoko kakovost življenja.

☐ Nič od naštetega.

Kaj je mestni park? *

☐ Urejeno območje za določen namen ali zavarovano območje zaradi naravnih vrednot.

☐ Prostor z zelenjem in majnimi arhitekturami.

☐ Prostor, namenjen sprostitvi in oddihu od mestnega vrveža.

☐ Nič od naštetega.

☐ Drugo: _____

Ali so mestni parki lahko del pametnih mest? *

☐ Da

☐ Ne

Če si odgovoril z DA ali z NE, utemelji, zakaj si se tako odločil. *

Vaš odgovor _____

Poznamo naravne in tematske parke. Na katere parke se delijo naravni parki? *

- ☐ Narodni oz. nacionalni parki
- ☐ Spominski parki
- ☐ Mestni parki
- ☐ Regijski parki
- ☐ Botanični parki
- ☐ Krajinski parki

Poznamo naravne in tematske parke. Na katere parke se delijo tematski parki? *

- ☐ Narodni oz. nacionalni parki
- ☐ Spominski parki
- ☐ Mestni parki
- ☐ Regijski parki
- ☐ Botanični parki
- ☐ Krajinski parki

Koliko mestnih parkov v Sloveniji poznate *

☐ Mestni park Tivoli

☐ Mestni park Trije ribniki

☐ Mozirski gaj

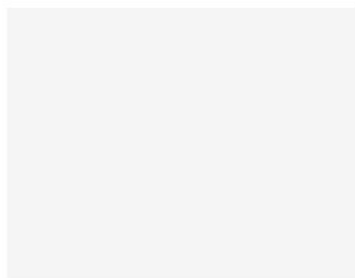
☐ Mestno brdo

☐ Volčji potok (Arburetum)

☐ Alpski botanični vrt Juliana

☐ Nič od naštetega

Koliko mestnih parkov po svetu poznate? *

☐ Vrtovi ob zalivu, Singapur

☐ Plitviška jezera, Hrvaška

☐ Zeleno jezero, Avstrija

☐ Džangdžiadžje, Kitajska

☐ Zeleno jezero, Avstrija

☐ Džangdžiadžje, Kitajska

☐ Drugo:

Kaj bi si želeli imeti v mestnih parkih? *

☐ Sladoled

☐ Poučna igrala

☐ Manjši muzej

☐ Interaktivna učna pot, ki vas vodi skozi park

☐ Trgovinica s spominki

☐ Mini ZOO

☐ Organizirane predstave za otroke

☐ Polet z balonom

☐ Virtualni učni ogled mesta

☐ Bazen

☐ Zabaviščni park

☐ Labirint

☐ Stojnica s hrano

☐ Potujoča kuhinja

☐ Vodnjak

☐ Viseča mreža

☐ Kotiček za branje in sprostitev

☐ Sprostitutvena glasba

☐ Spomeniki

☐ Milni mehurčki

☐ Voden ogled mestnega parka

☐ Polnilne postaje za telefonske naprave

☐ Organizirane delavnice za otroke

- ☐ Vodeni ogled mestnega parka
- ☐ Polnilne postaje za telefonske naprave
- ☐ Organizirane delavnice za otroke

Ali bi dodali še kaj, kar ni bilo naštetu zgoraj? *

Vaš odgovor

Ali imate še kakšno vprašanje ali pripombo?

Vaš odgovor

HVALA ZA VAŠ ČAS

Pošlji

Počisti obrazec